

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Західноукраїнський національний університет
Освітня програма	39625 Бізнес-комунікації та переклад
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

15.03.2024 р.

Справа № 0043/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,
Афанасьєва Людмила Василівна,
Філоненко Наталія Георгіївна,
Філатова Оксана Степанівна,
Федик Тамара Олександрівна,
Соколовський Олег Леонідович,
Романенко Олена Віталіївна,
Луцак Світлана Миколаївна,
Кравченко Олександр Васильович,
Корновенко Сергій Валерійович,
Гудманян Артур Грантович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Бутченко Тарас Іванович,
Бондаренко Олександр Сергійович,
Лиман Ігор Ігорович,

за участі запрошених осіб:

Шандрук Сергій Костянтинович, Царик Ольга Михайлівна – представник ЗВО,
Рибіна Наталія Вікторівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Західноукраїнський національний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39625
Назва ОП	Бізнес-комунікації та переклад
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 15, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОПП "Бізнес-комунікації та переклад" відповідає місії університету і зосереджена на розвитку компетенцій студентів згідно з принципом студентоцентризму. Програма має за мету готувати кваліфікованих спеціалістів у галузі перекладу, які ефективно комунікуватимуть у своїй сфері. Програма також враховує регіональні та міжнародні вимоги.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Усі зацікавлені сторони долучаються до процесу встановлення цілей та очікуваних результатів освітньо-професійної програми. Разом з цим робота зі стейкхолдерами (особливо з представниками ринку лінгвістичних послуг) потребує значно більшої уваги.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Сумнівним виглядає твердження ЕГ про «всебічне усвідомлення ... розробниками тенденцій розвитку спеціальності й ринку праці із врахуванням галузевого та регіонального контекстів». Відсутність у обов'язковому блоці ОПП таких дисциплін, як «Технології перекладу», «Автоматизовані системи перекладу», «Менеджмент перекладацький проєктів» а також зміст наявного у вибіркового блоці ОК «Основи машинного перекладу» що вочевидь не відповідає заявленій назві, не дає права стверджувати про всебічне усвідомлення розробниками ОПП тенденцій розвитку спеціальності й ринку праці.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Поточна версія Освітньо-професійної програми здебільшого відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 20.06.2019 за одним виключенням: відсутністю у її складі ОК «Фізичне виховання» як нормативної дисципліни. Її керівництво ЗВО планує включити у проект ОПП 2024 року, що наразі готується до оприлюднення.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Кількість кредитів ЄКТС освітньої програми та її складові відповідають встановленим законодавством вимогам до навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти і та задовольняють вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Програма має зрозумілу та логічно структуровану будову. Вона включає необхідні елементи, такі як опис предметної області, вказівки на її унікальні характеристики, а також визначає компетентності випускників (інтегральні, загальні та спеціалізовані), перелік предметів і логічну послідовність їх викладання, заплановані результати навчання, методи оцінювання та атестації студентів, інформацію про перспективи працевлаштування та подальшого навчання, та опис інформаційних та методичних ресурсів. Включені освітні компоненти формують взаємопов'язану систему, яка в цілому сприяє досягненню встановлених цілей та програмних результатів навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми в цілому відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Разом з тим, для врахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці варто врахувати рекомендації щодо впровадження нормативних освітніх компонентів, зазначені у рекомендаціях до Критерію 1.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Освітня програма розроблена таким чином, що надає студентам можливість створення власної освітньої траєкторії, зокрема шляхом самостійного вибору предметів в рамках лімітів, встановлених законодавством. Студентам дозволяється самостійно вибрати 25% від загального обсягу навчального навантаження, тобто 60 кредитів ЄКТС, відповідно до вимог українського законодавства про вищу освіту та правил, встановлених Західноукраїнським національним університетом. Цей процес відбувається згідно з положеннями, які визначають можливість студентів формувати особисті навчальні плани. Деталі вибору вибіркового компонента описано у спеціальному положенні університету, доступному онлайн. Програми та силабуси вибіркового курсу розміщені на сторінці освітньої програми, де студенти можуть ознайомитися з ними перед вибором в особистому кабінеті системи SMART Університету. Студенти формують індивідуальні освітні траєкторії через академічну мобільність, індивідуальні графіки навчання, академічні відпустки, визнання кредитів з інших ЗВО.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Згідно з положенням Західноукраїнського національного університету про стажування студентів, практичне навчання є ключовим елементом освітньо-професійної програми, спрямованим на поглиблення знань, отриманих у процесі навчання, та розвиток практичних навичок і вмінь для підготовки кваліфікованих фахівців. Програма "Бізнес-комунікації та переклад" включає перекладацьку практику з кредитним навантаженням 9 ECTS, яка проходить в 8 семестрі. Програма практики розроблена відповідно до цілей та результатів навчання освітньої програми. Студенти ОП ще не проходили практику, оскільки програма була започаткована у 2020, вони розпочнуть її у лютому поточного року з можливістю проходження як на державних, так і приватних підприємствах. Університет забезпечує місця для практики, підписуючи угоди з підприємствами.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Огляд освітньо-професійної програми підтверджує, що вона орієнтована на засвоєння студентами соціальних навичок, які відповідають визначеним освітнім цілям. Силабуси та навчальні програми більшості предметів, доступні на сайті університету, спрямовані на розвиток таких загальних навичок, як командна робота, орієнтація на результати, ефективне управління часом, відповідальність, прийняття рішень у складних ситуаціях та спілкування з представниками різних професійних груп. Студенти програми активно залучаються до участі в культурних, мистецьких і освітніх проєктах, тренінгах, ініціативах студентського самоврядування, благодійності та інших заходах.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг фактичного навантаження на студентів є достатнім для досягнення ПРН і відповідає нормам, встановленим у "Положенні про індивідуальний навчальний план студента Західноукраїнського національного університету" та "Положенні про організацію освітнього процесу в ЗУНУ". У пункті 7.3.1 статті 15 Положення зазначено, що розподіл контактних годин між різними видами занять є відповідальністю закладу вищої освіти. Щодо навчального часу, відведеного для самостійної роботи студентів, його регламентує робочий навчальний план та зміст робочої програми навчальної дисципліни. Однак в нормативному документі не вказано рекомендованого співвідношення аудиторної та самостійної роботи, що уможливорює зміни у їх розподілі. Констатуємо, що у межах деяких дисциплін нормативного циклу співвідношення аудиторної та самостійної роботи перевищує 50% загального часу, що відводиться на вивчення дисципліни.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

У Західноукраїнському національному університеті розроблене "Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти", яке у пункті 2 визначає дуальну освіту як поєднання навчання університеті з навчанням на робочих місцях для отримання певної кваліфікації на основі договору про здійснення навчання за дуальною формою. ОКЗ1 "Елементи дуальної освіти" є частиною підготовки студентів до навчання за цією формою. Однак наданої інформації не достатньо, щоб констатувати у цій ОПП здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила вступу на ОПП "Бізнес-комунікації та переклад" відповідають загальним умовам прийому ЗУНУ, викладені ясно та доступно, без дискримінаційних умов, і розміщені на офіційному сайті університету <http://surl.li/lxprvo>. Перелік необхідних документів для вступу на бакалаврат доступний на веб-сторінці <http://surl.li/gdwik>. Також абітурієнти можуть ознайомитися з результатами вступної кампанії на <http://surl.li/qfati>. Освітня програма, силабуси усіх освітніх компонентів навчального плану та робочі програми більшості дисциплін доступні онлайн <http://surl.li/fjvei>.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Умови вступу до ЗУНУ дозволяють кандидатам із повною середньою освітою, а також із ступенями молодшого спеціаліста або молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра подати заявку на навчання. Вебсайт університету надає детальну інформацію щодо конкурсного відбору для абітурієнтів із повною середньою освітою <https://pk.wunu.edu.ua/degree/bachelor/>, для кандидатів зі ступенем молодшого спеціаліста чи молодшого бакалавра <https://pk.wunu.edu.ua/degree/junior-bachelor>, та для вступників із вищою освітою <https://pk.wunu.edu.ua/degree/master/>). Конкретно для програми «Філологія» на бакалаврському рівні, конкурсні предмети в 2023 році включають українську мову, математику та історію України. Додаткова інформація про освітню програму «Бізнес-комунікації та переклад», включаючи список основних дисциплін та кар'єрні можливості, також доступна для майбутніх студентів на сайті. За свідченням ЕГ деякі з вказаних на інформаційній сторінці дисциплін (Копірайтинг, Іноземна мова 3) ,наразі не входять як до офіційного навчального плану, так і до переліку вибіркових. Відомості, що містилися на інформаційній сторінці, були видалені до моменту завершення звіту експертної групи; на момент перегляду ГЕР сторінка з перерахованими курсами <http://surl.li/qfgjd> була доступною.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті існує ряд нормативних документів, які встановлюють критерії для визнання освітніх результатів, отриманих студентами в інших навчальних закладах або через програми академічної мобільності. (Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ, Положення про порядок пере зарахування результатів навчання в ЗУНУ <http://surl.li/beykf>, Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти у Західноукраїнському національному університеті <http://surl.li/beyju>). За інформацією експертної групи, прямих прикладів перезарахування кредитів, отриманих через академічну мобільність, на вказаній програмі не зареєстровано.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті діє положення, яке встановлює порядок визнання результатів навчання, здобутих через неформальну освіту, - «Положення про неформальну/інформальну освіту здобувачів вищої освіти в Західноукраїнському національному університеті», доступне тут. З моменту запуску освітньої програми в 2020-2021 навчальному році, не було зафіксовано випадків визнання результатів отриманих студентами поза формальною освітою. Однак, студенти проінформували експертів про обізнаність із процедурами визнання таких результатів та зазначили, що вони брали участь у різних формах неформальної освіти, таких як курси та вебінари, і отримали сертифікати. Також було надано інформацію про залучення 29 студентів цієї програми до проектів неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітня діяльність у ЗУНУ ведеться в формах, описаних у "Положенні про організацію освітнього процесу в Західноукраїнському національному університеті" (п.13.4 <http://surl.li/gujux>). За даними ЕГ, до освітнього процесу включені лекції, практичні заняття, тренінги з навчальних предметів, які поєднують класичні та інноваційні методи навчання. Такий підхід сприяє розвитку основних та спеціалізованих компетенцій, необхідних для досягнення освітніх результатів програми. Студенти висловили задоволення методами навчання та викладання, підкреслюючи високий рівень методичної підготовки викладачів та практичну орієнтацію занять, що мотивує їх до професійного зростання. Академічна свобода та студентоцентризований підхід до навчання реалізуються через можливість вільного вибору студентами вибіркового курсу, тем курсових робіт, тем доповідей на конференціях, програм стажування та академічної мобільності. Студенти також мають доступ до різноманітних освітніх ресурсів через платформу Moodle. Вони зазначили, що їх думки та пропозиції щодо освітнього процесу можуть бути висловлені в усній та письмовій формі, а також через опитування, яке регулярно проводиться Відділом моніторингу якості освіти та методичної роботи відповідно до Порядку проведення опитування в ЗУНУ для забезпечення зворотного зв'язку та підтримки академічної якості. В університеті також передбачено можливість навчання за індивідуальним планом за документально визначеними процедурами.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Аналіз ОПП, навчального плану, результатів зустрічей ЕГ зі здобувачами освіти та представниками студентського самоврядування довів, що НПП належним чином інформують студентів про цілі програми, вимоги оцінювання та очікувані результати навчання. Інформація доступна на першому занятті з кожного курсу, а також на вебсайті кафедри, де розміщені силабуси, робочі програми та відгуки випускників. Студенти мають можливість дізнатися історію кафедри, склад професорсько-викладацького складу, напрямки досліджень та можливості працевлаштування, а також отримати відповіді на запитання щодо організації навчального процесу. Комунікація здійснюється через соціальні мережі, де публікуються новини про гостьові лекції, воркшопи, наукові та міжнародні події. Платформа Moodle використовується для забезпечення доступу до навчально-методичних матеріалів, а студенти вільно вибирають зручні способи комунікації для обговорення навчальних питань.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

В рамках освітньо-професійної програми Університет проводить різноманітні наукові заходи, де студенти мають змогу брати активну участь у підготовці проектів, участі у наукових семінарах та конференціях, присвячених актуальним питанням перекладу та комунікації. Серед них — міжнародна студентська конференція, де студенти можуть опублікувати свої доповіді, а також курсові роботи, що розвивають дослідницькі навички. ОПП наголошує на розвитку особистості студентів, їх професійному зростанні і кар'єрі в галузі перекладу. Заняття охоплюють дискусії, самостійну роботу, практичні заняття з перекладу, а також різноманітні позааудиторні проекти та тренінги. Викладачі, що працюють на програмі, регулярно беруть участь у міжнародних заходах, працюють як гостьові лектори і активно залучені до міжнародного наукового співтовариства.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Процес оновлення та вдосконалення освітньо-професійної програми (ОПП) в Західноукраїнському національному університеті відбувається щорічно, заснований на положеннях, що регулюють освітній процес та забезпечення якості освіти, і враховує відгуки студентів та пропозиції партнерів. Викладачі, відповідальні за викладання дисциплін, залучаються до процесу перегляду програми, інтегруючи сучасні педагогічні підходи та власний міжнародний досвід. Однак, експертна група виявила деякі невідповідності між змістом деяких навчальних курсів та очікуваними результатами навчання, особливо у контексті мови викладання та мови рекомендованої літератури.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЗУНУ демонструє високий рівень міжнародної інтеграції в освітньому процесі, особливо у діяльності кафедри іноземних мов і інформаційно-комунікаційних технологій. Викладачі та студенти активно беруть участь в міжнародних програмах, конференціях, та проектах, а також впроваджують інноваційні підходи та досвід зі своїх стажувань за кордоном у навчальну програму. Студенти мають можливість публікувати результати своїх досліджень і брати участь у наукових заходах, що сприяє їхньому професійному зростанню. Водночас, здобувачі освіти також активно залучені до різноманітних форм академічної мобільності, включаючи довгострокові та короткострокові програми обміну, що надає їм цінний досвід міжкультурної взаємодії та поглиблення знань.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Оцінка знань студентів вищої освіти у ЗУНУ здійснюється згідно із внутрішніми нормативними актами, включаючи Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/agzhy> та Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу атестаційної комісії в Західноукраїнському національному університеті <http://surl.li/beykd>. Контрольні заходи, що використовуються університетом, визначені ясно та доступно, забезпечуючи адекватну оцінку досягнень студентів у навчанні. Система оцінювання включає поточний контроль під час семінарів та практичних занять, модульний контроль для оцінки знань за окремими модулями дисциплін, а також підсумковий контроль для оцінки результатів навчання на різних етапах освітнього процесу. Студенти мають доступ до повної інформації про форми та методи оцінювання, що є відкритими на сайті кафедри і які озвучуються викладачами на перших заняттях. Оцінки виставляються згідно з національною шкалою та 100-бальною системою ЄКТС, з подальшим відображенням у електронних кабінетах студентів, де також розміщена інформація про навчальні дисципліни, графіки і форми контрольних заходів. Moodle служить функційною платформою для дистанційного навчання. Однак, перевірка навчального плану спеціальності виявила, що контроль за деякими дисциплінами, зокрема "Іноземна мова (німецька)" у 3-му та 5-му семестрах, не передбачений, що вступає у суперечність з "Положенням про організацію освітнього процесу". Тому рекомендується ревізія навчального плану та включення відповідних форм контролю для зазначеної дисципліни, щоб забезпечити повноту та якість оцінювання студентів.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Процес атестації студентів у рамках ОПП "Бізнес-комунікації та переклад" відповідає вимогам Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія», затверджений і введений в дію наказом МОН України від 20.06.2019 р. №869 (<http://surl.li/bimhp>); "Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ" (<http://surl.li/gdxad>), "Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу атестаційної комісії у ЗУНУ" (<http://surl.li/beykd>). Заключний етап навчання передбачає атестаційний екзамен, який має на меті валідацію як загальних, так і спеціальних компетенцій студентів, згідно з вимогами освітньої

програми. Цей екзаме́н є інструментом для оцінювання рівня досягнення студентами освітніх результатів, встановлених програмою, і ступеню їхньої підготовки до майбутньої професійної діяльності.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура контрольних заходів у ЗУНУ визначена в Положенні про організацію освітнього процесу в ЗУНУ» <http://surl.li/agzhy>, «Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу атестаційної комісії в Західноукраїнському національному університеті» <http://surl.li/beykd>). Студентам доступні всі необхідні матеріали для підготовки, включаючи робочі програми і силабуси окремих курсів, оприлюднені на вебсайті кафедри та представлені викладачами на перших заняттях. Оцінки можна переглянути в електронному кабінеті через систему SMART Університет і на платформі Moodle. Додатково існує чітко визначена процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти підтвердили, що оцінювання є об'єктивним і випадки оскарження не виникали, що підтверджується результатами опитувань, проведених університетом для забезпечення прозорості і справедливості оцінювання. Передбачено можливість повторного складання іспитів до двох разів. Відгуки студентів вказують на відсутність проблем із доступністю підтримки під час навчального процесу.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Дотримання академічної чесності регламентується у ЗУНУ низкою внутрішніх документів, серед яких: «Положення про організацію освітнього процесу» <http://surl.li/agzhy>, «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» <http://surl.li/beykz>, «Положення про комісію з доброчесності та наукової етики» <http://surl.li/qcpso>, «Положення про групу сприяння академічної доброчесності» <http://surl.li/qcpst>, «Положення про систему запобігання плагіату в академічних текстах працівників та здобувачів вищої освіти ЗУНУ» <http://surl.li/qcpsw>, «Етичний кодекс ЗУНУ» <http://surl.li/beyks>, «Кодекс академічної доброчесності ЗУНУ» <http://surl.li/beyku>. та інші, що встановлюють стандарти та процедури щодо наукової етики та доброчесності. З метою підтримки та виконання цих стандартів, в університеті діє Комісія з питань доброчесності та наукової етики, яка виконує роль консультативного органу, здатного вирішувати питання порушень та рекомендувати відповідні дії. Академічна спільнота ЗУНУ має доступ до різноманітних ресурсів та ініціатив, спрямованих на промоцію доброчесності, включаючи просвітницькі заходи та консультації, а також до сервісу Unicheck для перевірки робіт на плагіат. Порушення норм академічної доброчесності можуть мати серйозні наслідки, включно з повторним проходженням оцінювань та відрахуванням з університету. Однак «Положення про систему запобігання плагіату в академічних текстах працівників та здобувачів вищої освіти ЗУНУ» не визначає точний відсоток унікальності для студентських робіт, хоча під час зустрічі з ЕГ НПП було вказано, що прийнятний діапазон унікальності коливається від 10 до 25%. Випадків академічної недоброчесності, за свідченнями фокус груп під час акредитаційної експертизи, не траплялося.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Кваліфікація НПП програми "Бізнес-комунікації та переклад" відповідає необхідним вимогам відповідності викладання ОК і досягнення цілей програми. Викладачі мають високі кваліфікації, наукові ступені, є авторами значної кількості академічних праць і публікацій у реєстрованих журналах. Вони також активно беруть участь у міжнародних академічних обмінах та застосовують отриманий досвід у своїй викладацькій роботі. Відзначимо, що підтверджені (договорів, офіційних запитів на здійснення перекладів, актів виконаних робіт, довідок із місця роботи тощо, які переважно слугують обґрунтуванням виконання п. 38.20 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності) професійного перекладацького досвіду НПП розробниками надано не було, що може викликати питання, в тому числі і (потенційних) здобувачів освіти.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процес відбору викладацького персоналу у ЗУНУ проводиться згідно із встановленим «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових

договорів (контрактів)» <http://surl.li/qdjpp>, який забезпечує об'єктивність і прозорість вибору кандидатур. Анонси конкурсів і вимоги до кандидатів публікуються на офіційному сайті університету. Згідно зі звітом ЕГ, кандидати для викладання обираються відповідно дотримання ліцензійних умов, враховуючи кваліфікацію, наукові роботи, стажування. Адміністрація ЗУНУ зазначила, що не дивлячись на військові дії в Україні, кадровий склад залишається стабільним.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Потенційні роботодавці беруть участь у освітньому процесі ОПП "Бізнес-комунікації та переклад". Роботодавці вносять свій вклад у розробку програми, забезпечують бази практик для студентів, надають експертні оцінки на тренінгах та при виконанні контрольних заходів, проводять гостьові лекції та майстер-класи. Роботодавці висловили готовність до участі в обговоренні нової редакції ОПП, запланованій на березень поточного року.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Група забезпечення ОПП "Бізнес-комунікації та переклад" активно залучає практикуючих професіоналів і експертів галузі для участі в навчальному процесі. Професіонали беруть участь у різноманітних формах аудиторних занять, включаючи відкриті лекції, тренінги, воркшопи та майстер-класи, забезпечуючи студентам цінний практичний досвід. Ці заходи включають лекції від відомих професорів, дискусії з експертами в галузі права та медіа, а також спеціалізовані тренінги з комунікації та стрес-менеджменту. Студенти і викладачі також підтвердили регулярну участь перекладачів-практиків, що допомагає формувати в студентів необхідні професійні навички.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

На основі детального аналізу документів ОПП, спілкування з викладацьким складом та адміністрацією представників ЕГ, констатуємо, що ЗУНУ ефективно сприяє професійному зростанню викладачів. Це досягається за допомогою власних програм розвитку і співпраці з іншими навчальними закладами та організаціями. Викладачі систематично підвищують свою кваліфікацію як через університетські курси, так і участь в академічних стажуваннях та програмах обміну. Політика і методичні рекомендації щодо професійного розвитку педагогів в ЗУНУ регламентуються відповідними нормативними документами: Колективним договором ЗУНУ (п.1.22) https://www.wunu.edu.ua/pdf/kol_dogovir_2020.pdf, Методичними рекомендаціями професійного розвитку науково-педагогічних працівників (Наказом МОН України №1504 від 04.12.2020 р.) <http://surl.li/qdile>, Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова МОН України №800 від 21.08.2019) <http://surl.li/osjo>.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В ЗУНУ існує встановлена система стимулів для НПП, спрямована на підвищення професійної майстерності та заохочення досягнень у науковій і освітній сферах. Регламентована Колективним договором (<http://surl.li/bfyvu> п.2.8, 2.10 -2.12), ця система передбачає як матеріальні, так і моральні стимули, у вигляді фінансових премій для викладачів з високими рейтингами та внеском у наукову діяльність, а також нагородження відомчими відзнаками та званнями за вагомими науковими досягненнями. Університет також компенсує витрати на наукові відрядження і публікації, підтримуючи науковців, які працюють над дисертаційними дослідженнями.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічна база ЗУНУ, включно з бібліотекою, аудиторіями, спортивним комплексом та іншою інфраструктурою, підтримує досягнення цілей освітньої програми. Наукова бібліотека надає можливість онлайн-замовлення <http://surl.li/bftoc>. Університет забезпечує 140 комп'ютерів для студентів та персоналу та безкоштовний Wi-Fi. Активно використовуються бази даних Scopus і WoS, електронні ресурси "Ліра-К", "Центр навчальної і практичної літератури", "Кондор" (див. посилання), а також платформи Zoom та Moodle для дистанційного навчання. Для перевірки академічної доброчесності використовується система UNICHEK. Студентське містечко забезпечує комфортне проживання, а укриття з навчальними аудиторіями та зонами для відпочинку гарантує безпеку під час воєнного стану. Судячи з наданої групою розробників та ЕГ інформації, а також відсутності згадок у робочих програмах та силабусах (зокрема, ОК «Теорія і практика науково-технічного перекладу (англійською мовою)», в якому, згідно з Аналітичним звітом, було «Підсилено формування СК08 та РН 11, РН 17 ... питаннями щодо використання програм автоматизованого перекладу»), фактів наявності ліцензованого програмного забезпечення,

призначеного безпосередньо для перекладацької діяльності (CAT інструментів) в ОПП не зафіксовано, що становить ризики для потенційного працевлаштування випускників.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЕГ підтвердила, що ЗУНУ гарантує безперервний та безкоштовний доступ до університетських ресурсів та об'єктів всім учасникам освітнього процесу. Всі студенти, члени студентського самоврядування та викладачі мають можливість безоплатно користуватися Wi-Fi, включаючи гуртожитки та укриття, а також вільно користуватися науковою літературою, електронними підручниками <http://surl.li/gedmm> та академічними матеріалами через репозитарій <http://surl.li/bftra>. Університет фінансує публікації освітніх матеріалів, і забезпечує викладачів та студентів безкоштовним доступом до системи перевірки на плагіат UNICHECK. ЗУНУ створює умови для комфортного та продуктивного навчання, надаючи студентам та викладачам безкоштовний доступ до різноманітних ресурсів та послуг, включаючи два комп'ютерні класи, спортивні зали та майданчики, їдальню, кафе, медичний пункт, лабораторії та симуляційні класи. Для підвищення якості освітнього процесу використовується ПЗ Nibelung.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ЗУНУ забезпечує безпечне навчальне середовище, відповідне санітарним та пожежним нормам. У період воєнного стану в університеті функціонує обладнане укриття для безпечного проведення занять. Університетські корпуси доступні для людей з особливими потребами завдяки пандусам та ліфтам, а також оснащені системою оповіщення і відеонагляду. Психологічна служба та школа професійного розвитку "АКМЕ" надають підтримку студентам і викладачам. Регулярні заходи з фізичного та психологічного здоров'я, медичний пункт та простори для відпочинку забезпечують потреби та інтереси всіх учасників освітнього процесу.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЕГ підтвердила, що ЗУНУ всебічно підтримує здобувачів ОПП "Бізнес-комунікації та переклад". Освітня та організаційна допомога надається через деканат, кафедру, кураторів, старост та студентське самоврядування. Студентське кураторство забезпечує наставництво, зокрема для новачків. Інформаційна підтримка організована через веб-сайт, соціальні мережі та чат-боти, а електронний кабінет у системі SMART Університет допомагає студентам отримувати необхідну інформацію та ресурси. Психологічна служба забезпечує соціальну підтримку, а скринька довіри може бути інструментом ефективного спілкування зі студентами.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗУНУ забезпечує необхідні умови для осіб з особливими потребами, зокрема доступність усіх корпусів завдяки пандусам та ліфтам, підтверджене технічним звітом <http://surl.li/bfytk>. У навчальних приміщеннях, гуртожитках та бібліотеці міститься інформація, надана шрифтом Брайля для здобувачів з вадами зору. Вебсайт університету адаптовано для осіб з порушенням зору (функція «людям з порушенням зору»). Гуртожиток оснащено окремим блоком із кімнатами та санвузлом для забезпечення комфорту студентам з особливими освітніми потребами. Крім того, в ЗУНУ діє "Порядок супроводу (надання допомоги) для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення", що регулює надання допомоги маломобільним групам населення <http://surl.li/bfysq>.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗУНУ дотримується чіткої політики щодо вирішення конфліктів, включаючи сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію. Норми врегулювання таких ситуацій визначені відповідними положеннями <http://surl.li/beykw>, <http://surl.li/beykv> і антикорупційною програмою <http://surl.li/eupjr>. Студенти та викладачі обізнані з цими процедурами і можуть звертатися за допомогою до кураторів, деканату, студентського самоврядування чи адміністрації, а також користуватися скринькою довіри. Психологічна служба університету надає підтримку для запобігання конфліктам та випадкам насильства. На ОПП "Бізнес-комунікації та переклад" конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) не зафіксовано.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процес створення, затвердження, відстеження та регулярного оновлення ОПП У ЗУНУ відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та внутрішнього «Положення про забезпечення якості освіти в ЗУНУ». Додатково ці процеси регламентуються «Порядком розроблення освітніх програм в ЗУНУ (нова редакція)» <http://surl.li/ahiee> та «Порядком перегляду (оновлення) освітніх програм (нова редакція)» <http://surl.li/ahieg>. Група забезпечення спеціальності відповідає за моніторинг ОПП і залучає до цього процесу зацікавлені сторони, включаючи НПП, практиків, здобувачів та випускників. Перегляд ОПП проводиться щонайменше один раз на весь період навчальної програми, на основі аналізу результатів моніторингу. Такі перегляди можуть призвести до оновлення, модернізації або навіть закриття програми. Наприклад, з моменту створення ОПП «Бізнес-комунікації та переклад» у 2020 році вона була переглянута один раз, зі змінами, внесеними у версію програми 2023 року. Аналіз програми за 2022 та 2023 роки та свідчення ЕГ на основі спілкування з фокус-групами підтвердили реальність цього перегляду (результати обговорення відображені в Аналітичному звіті, доступному на сайті університету <http://surl.li/qfawp>). Наразі розробляється проект ОПП «Бізнес-комунікації та переклад» на 2024 рік, який скоро буде представлений для громадського обговорення на сайті вищого навчального закладу.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ЗУНУ регулярно відбувається процес опитування студентів з метою оцінки якості освітнього процесу. Ця процедура визначена "Порядком проведення опитування у Західноукраїнському національному університеті (нова редакція)" <http://surl.li/dnwgq>. Ці опитування вимірюють різні аспекти освітньої програми, включаючи якість її структури, кадрове, методичне та матеріально-технічне забезпечення, якість викладання, організацію самостійної роботи студентів, дотримання принципів студентоцентрованості та академічної доброчесності, а також задоволеність системою дистанційного навчання. Опитування першокурсників проводиться у передсесійний період, студентів інших курсів - за необхідності, як очно, так і дистанційно <http://surl.li/dfqzi>. Комісія з моніторингу якості освіти в ЗУНУ регулярно здійснює опитування серед студентів щодо якості викладання предметів, аналізує отримані дані та готує відповідні звіти <http://surl.li/djimi>. Студенти також беруть участь у розробці освітніх програм та навчальних планів, як це відображено в аналітичному звіті <http://surl.li/qfawp>) і входять до складу груп розробників ОПП. Представники студентського самоврядування під час взаємодії з ЕГ також підкреслили, що є активними учасниками в усіх процесах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Освітньо-професійна програма "Бізнес-комунікації та переклад" була створена у 2020 році і до цього часу ще не має випускників. Незважаючи на це, гарант програми, команда, що відповідає за її підтримку, та керівництво вищого навчального закладу активно працюють з потенційними працедавцями. Ці працедавці є керівниками організацій, де студенти проходять перекладацьку практику. Під час зустрічі експертної групи з представниками ринку праці було підтверджено факт їх тісної співпраці з програмою та виражена значна зацікавленість у її студентах і майбутніх випускниках. Водночас викликає занепокоєння факт повного врахування пропозицій академічної спільноти, чий потенціал як роботодавців викликає питання і неврахування пропозицій чи рекомендацій представників ринку лінгвістичних послуг. Так, наприклад, у наведеному Аналітичному звіті <http://surl.li/qfawp> зауважується, що Гід-перекладач, директор Бюро перекладів та іноземних мов «IQ-центр» А. Ігнатєва надала пропозицію "Для підвищення ефективності набуття практичних навичок перекладу використовувати в освітньому процесі програми автоматизованого перекладу", однак у наданій рецензії А.Ігнатєвої https://www.wunu.edu.ua/opp/vidgyku_recenzii_2023/bakalavt/035_biznes_komun_pereklad_bak_vid_rec_23.pdf взагалі відсутні, відтак залишається незрозумілим, що ж цих пропозицій є "частково врахованим". В самій ОПП ознаки врахування пропозицій залишаються декларативними, оскільки "доповнення ОК 25 Теорія і практика науково-технічного перекладу рекомендац (підкреслено нами) автоматизованого перекладу" <http://surl.li/qfawp> недостатньо для того, щоб говорити про повноцінне набуття відповідних навичок здобувачами. Викликає питання суть і реакція на пропозицію "Збільшити кількість кредитів та освітніх компонентів для вивчення дисциплін професійної підготовки через зменшення кількості вибіркової дисциплін", висловленої, за даними Аналітичного звіту перекладачем, співвласником бюро перекладів «Астра+» Юрієм Жуковським, оскільки тексту рецензії ОПП не надано. Рішення "відхилити" відносно шляху вирішення проблеми (зменшення кількості вибіркової дисциплін) – доцільне, а відхилення пропозиції щодо "збільшення кількості кредитів та освітніх компонентів для вивчення дисциплін професійної підготовки" потребує суттєвих аргументів.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Освітня програма "Бізнес-комунікації та переклад" була запроваджена в 2020 році, і станом на зараз вона ще не має жодного випускника.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

В ЗУНУ діє Комісія з моніторингу якості освіти <http://surl.li/dntmu>, до складу якої входять кваліфіковані НПП університету, роботодавці, а також представники студентського самоврядування. Основним завданням Комісії є моніторинг забезпечення ресурсами кожної ОПП, оцінка навчальних досягнень студентів, оцінка роботи науково-педагогічного персоналу, запобігання академічному плагіату та взаємодія зі стейкхолдерами. Діяльність у цій сфері також підтримується Навчально-науковим центром моніторингу якості освіти та методичної роботи

<http://surl.li/qfazm>, який контролює науково-методичну діяльність та систему внутрішнього забезпечення якості освіти. Під час зустрічі з експертною групою було з'ясовано, що у вищому навчальному закладі є практика негайного обговорення висновків ЕГ після завершення акредитаційної експертизи ОПП. За словами представників різних зацікавлених груп, під час останнього моніторингу зауважень щодо освітньо-професійної програми "Бізнес-комунікації та переклад" не висловлювалось.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Оскільки освітньо-професійна програма "Бізнес-комунікації та переклад" проходить акредитацію вперше, попередні зауваження чи пропозиції, сформульовані у ході минулих акредитаційних процедур відсутні.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Академічне середовище ЗУНУ активно працює над оновленням ОПП та навчальних планів. Ці зусилля спрямовані на відповідність навчального процесу сучасним потребам стейкхолдерів, трендам у сферах знань та змінам на ринку праці. Для втілення цих змін університет систематично проводить семестрові опитування серед студентів, аналізує отримані відгуки та враховує думку здобувачів. НПП підвищують свій професійний рівень через участь у курсах кваліфікації, неформальній освіті та програмах академічного обміну, що сприяє розширенню можливостей ОПП. За результатами спілкування з керівництвом університету, його науково-педагогічними кадрами, студентами та потенційними роботодавцями, ЕГ дійшла висновку, що всі зацікавлені сторони є активними учасниками процесу підвищення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За висновками ЕГ у ЗУНУ чітко і зрозуміло встановлені норми та процедури, якими керуються учасників навчального процесу в контексті власних прав та обов'язків. Зокрема, на офіційній сторінці Університету в інтернеті містяться доступні для ознайомлення документи, такі як Статут Університету <http://surl.li/euqb>, Правила внутрішнього розпорядку <http://surl.li/euups>, Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/agzhy>, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти <http://surl.li/beykz>, Порядок проведення перевірки на ознаки схожості за допомогою сервісу UNICHEK <http://surl.li/dnwnks>, Етичний кодекс ЗУНУ <http://surl.li/beyks>, Положення про комісію з доброчесності та наукової етики (нова редакція) <http://surl.li/dnwkj>, Кодекс академічної доброчесності ЗУНУ <http://surl.li/beyku> тощо. Усі ці документи є зрозумілими та відкритими, що сприяє їхньому чіткому розумінню та дотриманню усіма залученими до освітнього процесу.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін

ЗУНУ дотримується відкритої політики щодо розробки освітніх програм. Зокрема, за місяць до затвердження нової програми або внесення змін до існуючої, університет публікує проєкт на своєму веб-сайті, надаючи можливість зацікавленим сторонам внести свої зауваження та пропозиції. Наприклад, в розділі "Проєкти освітніх програм" на сайті ЗУНУ <http://surl.li/bfdpb> розміщено інформацію про програму "Бізнес-комунікації та переклад", включно з проєктом програми 2023 року, що вже використовується для навчання, Аналітичним звітом <http://surl.li/qfawp> та скринькою для пропозицій. ЕГ підтвердила, що проєкт наступної програми на 2024 рік скоро стане доступним для громадськості. У ході зустрічей зі студентами та представниками інтересів сторін, ЕГ засвідчила врахування їх побажань в програмі "Бізнес-комунікації та переклад" 2023 року. Окрім того, на сайті Навчально-наукового інституту міжнародних відносин імені Б.Д. Гаврилишина <http://surl.li/qfcbu> у вільному доступі розміщено загальну інформацію про освітні програми, включаючи відгуки, рецензії, каталог вибіркових предметів, силабуси та робочі програми нормативних та вибіркових ОК.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства

У розділі "Публічна інформація" на офіційному сайті Університету розміщено деталі освітньої програми "Бізнес-комунікації та переклад" для першого бакалаврського рівня <http://surl.li/fjvei>. Студенти та зацікавлені особи можуть

ознайомитися з каталогом вибіркового дисциплін <http://surl.li/qlfccc>, а також силабусами та більшістю робочих програм як обов'язкових, так і вибіркового курсів. Проте для деяких курсів, таких як "Елементи дуальної освіти", "Практична граматики", "Практична фонетика", "Технології створення презентацій у бізнес-комунікаціях", "Академічне письмо", "Культурна дипломатія", "Основи машинного перекладу" та інші, доступний лише силабус.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Робота зі стейкхолдерами (особливо з представниками ринку лінгвістичних послуг) потребує значно більшої уваги. Так, наприклад, у наведеному Аналітичному звіті https://www.wunu.edu.ua/opp/analit_zvit/bakalavr/035_biznes_komunikatsii_ta_pereklad.pdf зазначається, що гід-перекладач, директор Бюро перекладів та іноземних мов «IQ-центр» Антоніна Ігнатєва, надала пропозицію "Для підвищення ефективності набуття практичних навичок перекладу використовувати в освітньому процесі програми автоматизованого перекладу", однак у наданій рецензії А.Ігнатєвої (https://www.wunu.edu.ua/opp/vidgyku_recenzii_2023/bakalavr/035_biznes_komun_pereklad_bak_vid_rec_23.pdf) такі зауваження взагалі відсутні, відтак залишається незрозумілим, що ж з цих пропозицій є "частково врахованим". Виглядає доречним впровадження рекомендації щодо дисципліни з автоматизованого перекладу в рамках окремого

курсу обов'язкового блоку дисциплін. Крім цього, залишається незрозумілою суть пропозиції “Збільшити кількість кредитів та освітніх компонентів для вивчення дисциплін професійної підготовки через зменшення кількості вибіркових дисциплін”, висловленої, за даними Аналітичного звіту іншим стейкхолдером, перекладачем, співвласником бюро перекладів «Астра+» Юрієм Жуковським, оскільки тексту рецензії ОПП не надано. Реакція “відхилити” щодо шляху вирішення проблеми (зменшення кількості вибіркових дисциплін є логічною, а відхилення пропозиції щодо “збільшення кількості кредитів та освітніх компонентів для вивчення дисциплін професійної підготовки” – слушною, а нехтування нею - недоречним. Варто дослухатися і до пропозиції стейкхолдера щодо “збільшення кількості кредитів та освітніх компонентів для вивчення дисциплін професійної підготовки”. Рекомендуємо уважніше переглянути згадані рекомендації від стейкхолдерів-роботодавців та знайти можливість упровадити їх у оновлену ОПП до початку наступного навчального року (вересень 2024 року).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо збалансувати співвідношення між аудиторною та самостійною роботою для всіх обов'язкових курсів ОПП до початку навчального року 2024-2025. Це сприятиме оптимізації навантаження на студентів та підвищить якість їхньої підготовки. Констатуємо некоректність в інтерпретації розробниками ОПП концепції "Дуальна освіта" та поданні інформації на веб-сайті ОПП в розділі "Дуальна освіта", яка більше відповідає інформації про загальну співпрацю ВНЗ з фахівцями-практиками. Рекомендуємо гаранту та групі розробників до кінця поточного навчального року звернутися до внутрішнього нормативного Положення та Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти, щоб виправити надану на веб-сайті інформацію про дуальну освіту.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

На основі наданої інформації констатуємо, що освітній процес в ЗУНУ відзначається високим рівнем міжнародної інтеграції. Студенти та викладачі активно беруть участь у міжнародних заходах, що сприяє їх професійному розвитку та науковому зростанню. Оновлення освітньо-професійної програми відбувається згідно із зазначеними положеннями та враховує побажання від студентів. Викладачі впроваджують сучасні методики та власний міжнародний досвід у навчальний процес, однак існують певні невідповідності у програмах щодо мови викладання та рекомендованої літератури. Студенти задоволені якістю навчання та різноманітністю освітніх ресурсів, доступних через Moodle та інші платформи. Комунікація здійснюється через соціальні мережі, де публікуються оновлення та новини. Крім того, університет пропонує можливість навчання за індивідуальним планом відповідно до встановлених процедур. Умови вступу на програму "Бізнес-комунікації та переклад" чіткі та зрозумілі, з інформацією, доступною на офіційному сайті університету, однак додаткова інформація, зокрема, щодо тих ОК, які “опануватимуть” здобувачі, інколи стосується вибіркових, а не обов'язкових курсів, інколи -курсів, на зафіксованих ані як обов'язкові, ані як вибіркові, що може ввести в оману вступників. Рекомендуємо: а) увідповіднити перелік дисциплін на інформаційній сторінці ОПП тому, що реально опановують студенти, визначивши статус курсів як “обов'язкові”, “вибіркові” тощо; б) застосувати механізм зарахування результатів неформальної освіти здобувачів через достатній запит на таке зарахування (значна кількість (29) залучених до проєктів неформальної освіти здобувачів).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

За результатами аналізу та обговорення в фокус-групах під час роботи ЕГ констатуємо, що ЗУНУ активно інтегрується в міжнародний освітній простір. Студенти і викладачі беруть участь у міжнародних заходах та проєктах, здобуваючи цінний досвід та знання, які впроваджуються у навчальний процес. Оновлення освітніх програм відбувається на основі актуальних потреб та відгуків, а також застосовуються сучасні педагогічні методики. Університет проводить наукові заходи для залучення студентів до дослідницької діяльності. ОПП зосереджена на розвитку студентів, їх кар'єрі у сфері перекладу та включає як аудиторні заняття, так і позааудиторні активності. Викладачі беруть участь у міжнародних наукових заходах, які сприяють обміну досвідом. Інформація про освітній процес вільно доступна для студентів, які також можуть висловлювати свої пропозиції та брати участь у опитуваннях. ЗУНУ підтримує академічну свободу та надає можливість індивідуального підходу в навчанні. Зважаючи на наявність певних розбіжностей між навчальним матеріалом та очікуваними результатами, рекомендуємо до початку 2024-2025 навчального року при перегляді робочих програм ОК: а) привести у відповідність зміст усіх ОК відповідно до програмних компетентностей ОПП (в ОК Соціальні комунікації, викладання якого (відповідно до силабусу) здійснюється англійською мовою, заявлено досягнення ЗК.3 ОПП –“ Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово”); б) переглянути списки рекомендованої літератури в дисциплінах, мовою викладання яких заявлена англійська, як-от “Теорія перекладу” та “Соціальні комунікації”, а в списку рекомендованих джерел – майже виключно вітчизняні; в) увідповіднити результати навчання в силабусах з тим, що вказано в ОПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Оцінювання знань студентів у ЗУНУ проводиться відповідно до внутрішніх нормативних документів, що забезпечують чітке та доступне визначення контрольних заходів. Студентам надається вся необхідна інформація про методи оцінювання, відкриті на сайті кафедри та оголошені викладачами на перших заняттях. Результати оцінювання публікуються в електронних кабінетах студентів із використанням системи SMART Університет і платформи Moodle. Однак, було виявлено, що контроль за окремими дисциплінами в навчальному плані не передбачений, тому рекомендовано переглянути навчальний план і включити необхідні форми контролю. Атестаційний процес на програмі "Бізнес-комунікації та переклад" відповідає стандартам вищої освіти і передбачає атестаційний екзаме́н для оцінювання компетенцій студентів. Процедури контрольних заходів чітко врегульовані і доступні для здобувачів освіти, а студенти зазначили, що оцінювання є об'єктивним і конфліктів чи апеляцій не виникало. ЗУНУ має розгорнуту систему положень і правил для забезпечення академічної доброчесності, яка включає "Положення про комісію з доброчесності та наукової етики" та інші. Є комісія, яка займається питаннями порушень та академічної

етики. Ініціативи та заходи для сприяння академічній доброчесності реалізуються через різноманітні просвітницькі події та використання сервісу Unicheck для перевірки на плагіат. Порушення норм доброчесності можуть мати серйозні наслідки, включно з повторним проходженням оцінювань або виключенням з університету. Проте, документація не визначає конкретного відсотка унікальності для студентських робіт, хоча було зазначено, що прийнятний рівень унікальності коливається від 10 до 25%. Рекомендовано: а) додати до навчального плану 2024-2025 н.р. форми контролю у 3 та 5 навчальних семестрах за ОК9 «Іноземна мова (німецька)»; б) при черговому перегляді нормативного документу внести уточнення щодо відсотку унікальності у студентських наукових роботах.

Критерій 6. Людські ресурси

Кваліфікація НПП ОПП "Бізнес-комунікації та переклад" в ЗУНУ відповідає вимогам, необхідним для викладання та досягнення програмних цілей. Викладачі мають необхідні вчені звання, публікації, беруть активну участь у міжнародному академічному обміні, впроваджуючи здобутий досвід у навчальний процес. Відбір викладацького складу відбувається відповідно до чітких і прозорих процедур, описаних у відповідних нормативних документах, що гарантує об'єктивність процесу. Наявна практика залучення роботодавців та професіонали галузі для проведення практично орієнтованих занять, що збагачує освітній досвід студентів та забезпечує їх готовність до майбутньої професійної діяльності. ЗУНУ також активно підтримує професійний розвиток своїх педагогів через програми власного розвитку та співпрацю з іншими освітніми та науковими організаціями. Встановлена система заохочень включає як матеріальні так і моральні стимули, сприяючи науковим досягненням та активності у науковій сфері. Рекомендовано надавати у вільному доступі (на офіційній сторінці програми, в супровідній документації щодо відповідності НПП ОК тощо) фактичні підтвердження професійного перекладацького досвіду НПП, що забезпечить прозорість та підтримки довіри з боку здобувачів та інших зацікавлених сторін.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ЗУНУ забезпечує інфраструктуру та технічні засоби для активного та інноваційного навчання, включно з безкоштовним Wi-Fi в корпусах, гуртожитках і укрятях. Університет пристосований для осіб з особливими потребами. ЗУНУ має встановлені процедури для вирішення конфліктів, які включають різні форми недоречної поведінки, включаючи корупцію та дискримінацію. Студенти та персонал освічені з цих політик і мають доступ до різних каналів для їх вирішення, включаючи кураторів, деканів та студентське самоврядування. Крім того, існують спеціалізовані програми підтримки для забезпечення психологічного добробуту та професійного розвитку студентів. Рекомендовано до початку наступного навчального року забезпечити здобувачів та НПП доступом до ПЗ, яке безпосередньо використовується в перекладацькій діяльності (CAT-tools) для увідповіднення ОПП сучасним вимогам ринку лінгвістичних послуг.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Академічне середовище ЗУНУ активно вдосконалює ОПП та навчальні плани, реагуючи на потреби стейкхолдерів, розвиток галузевих знань та ринку праці. Викладачі підвищують свою кваліфікацію, сприяючи розвитку програм. Університет регулярно проводить опитування студентів, аналізуючи якість освіти і включаючи студентів у розробку програм, що відображається у звітах. Відзначається активна участь студентського самоврядування в процесах якості освіти. Процеси забезпечення якості в ЗУНУ регулюються відповідними нормативними документами і включають моніторинг і перегляд освітніх програм. Попередні пропозиції та зауваження відсутні, оскільки програма проходить першу акредитацію. Занепокоєння викликає недостатня увага до пропозицій та рекомендацій ринку лінгвістичних послуг. Рекомендуємо врахувати пропозиції представників ринку лінгвістичних послуг щодо: а) системного впровадження CAT інструментів в навчальний процес, яке станом на зараз виглядає декларативним ("оглядовим"), зважаючи на прикладний характер користування такими інструментами; б) збільшити (не за рахунок вибіркових дисциплін) обсяг дисциплін професійної підготовки за рекомендацією представника бюро перекладів «Астра+» Ю. Жуковського, наведену в Аналітичному звіті.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Університет має встановлені прозорі та зрозумілі правила, що регламентують взаємодію учасників освітнього процесу. Важливу інформацію про ОПП, включаючи зміни та пропозиції зацікавлених сторін, університет регулярно публікує на своєму офіційному сайті у вигляді аналітичних звітів, та рецензій, забезпечує можливість зацікавленим сторонам залишати відгуки та рекомендації з покращення. При цьому слід посилити доступність матеріалів для здобувачів, оприлюднивши до початку навчального року 2024-2025 робочі програми всіх курсів на відповідному сайті, щоб уніфікувати подання інформації та забезпечити повну прозорість освітнього процесу.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА